

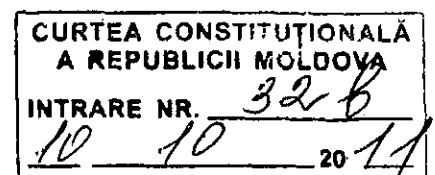
10 10 2011

RA Nr. 276

Curtea Constituțională

SESIZARE

Onorată Curte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. b) din Constituție și articolului 4 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, solicit interpretarea sintagmei *președintele, vicepreședinții și judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii* de la alineatul (4) al articolului 116 din v. Constituție.

CONSIDERENTE:

Potrivit articolului 6 din Constituție, în Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

În acest sens, articolul 116 alin. (4) din Constituție dispune că *„Președintele, vicepreședinții și judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii”*.

În acest context, consider că necesită a fi clarificat sensul exact al normei constituționale pentru a elucida întinderea competenței fiecăreia dintre cele două autorități - Parlamentul și Consiliul Superior al Magistraturii în procesul de numire a judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție.

Consiliul Superior al Magistraturii este o autoritate fundamentală a statului, reglementată de prevederile articolelor 122 și 123 din Constituție, cuprinse în secțiunea a 2-a din capitolul IX intitulat *„Autoritatea judecătorească al titlului III - „Autoritățile publice”*.

Potrivit art.123 alin.(1) din Constituție, Consiliul Superior al Magistraturii „*asigură numirea [...] în funcție [...] [a] judecătorilor*”. Fiind un organ constituțional independent, care exercită autoadministrarea judecătorească, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței autorității judecătorești.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat că desemnarea și destituirea judecătorilor și președinților de instanțe se realizează cu participarea a cel puțin două autorități: pe de o parte Consiliul Superior al Magistraturii și, după caz, Președintele sau Parlamentul.

Prin Hotărârea nr. 11 din 27 aprilie 2011 pentru controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului nr.30-XVIII din 4 martie 2010 privind eliberarea din funcție a Președintelui Curții Supreme de Justiție, Curtea Constituțională a statuat că:

*„[...] Din prevederile constituționale și legale [...] Curtea deduce **rolul primar** al Consiliului Superior al Magistraturii în procedurile privind **numirea**, promovarea, transferarea, demisia sau eliberarea din funcția de judecător, președinte și vicepreședinte al instanței de judecată. Orice abatere de la această regulă [...] contravine ort. 123 alin.(1) din Constituție. [...]”*

În aceasta ordine de idei, posibilitatea numirii judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție de către Consiliul Superior al Magistraturii este un element intrinsec al principiului independenței sistemului judecătorec. De altfel, legea stabilește condițiile, interdicțiile și incompatibilitățile ce trebuie îndeplinite de un candidat, care sunt verificate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Analiza actelor normative în vigoare privind întreaga activitate a desemnării judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție demonstrează că această activitate este internă și exclusivă a Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest context, întrucât Constituția și legea stipulează că judecătorii, președintele și vicepreședinții Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție numai la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, acesta având un rol primar, consider că eventuala omisiune a Parlamentului de a da curs propunerii Consiliului Superior al Magistraturii ar afecta drepturile Consiliului Superior al Magistraturii, în calitatea sa de organ al autoadministrării judecătorești și de garant al independenței sistemului judecătorec, de a numi în funcție judecătorii, președintele și vicepreședinții Curții Supreme de Justiție, precum și drepturile acestor persoane de a fi numiți în funcție.

Toate aceste aspecte reliefează faptul că prin hotărârile Parlamentului are loc **validarea** judecătorilor, președintelui, vicepreședinților Curții Supreme de Justiție desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii și **investirea formală a acestora cu împuterniciri**, fiind întemeiată exclusiv pe verificarea respectării de către Consiliul Superior al Magistraturii a procedurilor de alegere, a îndeplinirii cerințelor legale pentru ocuparea respectivei demnități, precum și a interdicțiilor și incompatibilităților ce pot rezulta fie din statutul personal, fie din alte prevederi legale.

Prin urmare, având în vedere imperativul constituțional referitor la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii și Curții Supreme de Justiție, Parlamentul are îndatorirea constituțională să procedeze la validarea judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție aleși cu respectarea legii.

De altfel, o soluție similară este consacrată de legiuitor în privința relației CSM - Președinte în procesul de numire a judecătorilor celorlalte instanțe. Astfel, Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului dispune în articolul 11 că:

*„(3) Președintele Republicii Moldova poate **respinge o singură dată** candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și **numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.***

*(4) Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție se face în **termen de 30 de zile** de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.*

*(5) La **propunerea repetată** a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova **emite un decret privind numirea** în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă în **termen de 30 de zile** de la data parvenirii propunerii repetate.”*

În acest sens, consider că, pe baza raportului favorabil întocmit de Comisia juridică, pentru numiri și imunități a Parlamentului, constatând că au fost respectate toate dispozițiile legale în vigoare în materia acestor proceduri, Parlamentul urmează să valideze lista judecătorilor,

președintelui, vicepreședinților desemnați de către Consiliul Superior al Magistraturii.

În viziunea subsemnatului, numai într-o astfel de ipoteză, prin utilizarea articolului 116 alin.(4) din Constituție, poate fi exercitată competența Parlamentului la numirea judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție.

În opinia subsemnatului, o abordare contrară a semnificației intervenției Parlamentului în procesul de numire în funcție a președintelui, vicepreședinților și judecătorilor Curții Supreme de Justiție, ar afecta funcționarea valorilor, regulilor și principiilor constituționale privind separația puterilor și independența justiției.

În lumina celor expuse, solicit Curții Constituționale să interpreteze sensul sintagmei „Președintele, vicepreședinții și judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii” de la alineatul (4) al articolului 116 din Constituție și să explice, în particular, următoarele aspecte:

1. Care este întinderea competenței Parlamentului în procesul de numire a judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție; hotărârea acestuia are semnificația unui act decizional sau de validare/investitură?

2. În ce termen urmează Parlamentul să se pronunțe privind numirea judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție după prezentarea propunerii respective de către Consiliul Superior al Magistraturii?

Având în vedere importanța deosebită a problemei abordate în sesizare, solicit examinarea acesteia în regim de urgență.

Cu cea mai înaltă considerație pentru onorata Curte,

Deputatul în Parlament:

